ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісівництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
_____ / доц. Калинич І. В.
«28» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІСІВНИЦТВО

Рівень вищої освіти	**Бакалавр**
Галузь знань	**20 - Аграрні науки та продовольство**
Спеціальність	**205 – Лісове господарство**
Освітня програма	**Лісове господарство**
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Мова навчання	**Українська**

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни **«Лісівництво»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **20 – Аграрні науки та продовольство** спеціальності **205 – Лісове господарство** освітньої програми **Лісове господарство**.

Розробники: Кічура А. В., к.с.-г.н., доцент кафедри лісівництва ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ***лісівництва***

протокол № 11 від «28» червня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ доц. Потіш Л. А.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 11 від «28» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії _____ доц. Потіш Л. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Кічура А. В., 2024 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 4</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 120</td><td>3</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Кількість модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин
для денної форми навчання:

аудиторних – 3,8

самостійної роботи студента – 3,8</td><td>6</td><td>8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>30</td><td>8</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні (семінарські):</td></tr>
<tr><td>30</td><td>8</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид підсумкового контролю: екзамен</td><td colspan="2">Лабораторні:</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю: усна</td><td colspan="2">Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>60</td><td>104</td></tr>
</table>

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни **«Лісівництво»** є засвоєння студентами теорії і практики вирощування лісових насаджень на типологічній основі, раціонального використання та відтворення лісових ресурсів при забезпеченні безперервності й невиснажливості лісокористування шляхом застосування відповідних систем рубок та їх нормативно встановлених обсягів, особливостей господарювання залежно від поділу лісів на категорії, підвищення продуктивності та якості деревостанів через комплекс лісогосподарських заходів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 6);
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК 7);
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 8);
- Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 10);
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 12);
- Здатність застосовувати знання, уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства (ФК 1);
- Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів (ФК 4);
- Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел, передового виробничого досвіду (ФК 5);
- Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях (ФК 12).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Лісівництво»** є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК 20 – Лісознавство; ОК 21 – Лісова таксація.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **«Лісове господарство»,** вивчення навчальної дисципліни «**Лісівництво**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН)**:**

Програмні результати навчання	**Шифр ПРН**
Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності	ПРН-5
Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог	ПРН-8
Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази	ПРН-10
Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва	ПРН-15
Використовувати знання та розуміння основних лісівничих дисциплін, що мають відношення до базового рівня в лісівництві та лісовпорядкуванні	ПРН-17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Лісівництво**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	**Шифр ПРН**
Володіти знаннями теорії і практики з ведення лісового господарства на типологічній основі за принципом безперервності та невиснажливості лісокористування. Вміти призначати необхідні лісогосподарські заходи з врахуванням особливостей процесів росту і розвитку лісових насаджень.	ПРН-5
Знати основні принципи організації ведення лісового господарства, особливості поділу лісів на категорії, умови та ознаки віднесення їх до таких категорій, а також виділення особливо захисних лісових ділянок з режимом обмеженого лісокористування. Вміти проектувати лісогосподарські заходи впродовж всього циклу вирощування деревостанів відповідно до законодавчих, нормативно встановлених вимог та лісівничо-типологічних особливостей.	ПРН-8
Вміти аналізувати лісівничо-таксаційні показники деревостанів для визначення заходів з підвищення продуктивності та якості лісових насаджень	ПРН-10
Впроваджувати природоохоронні принципи ведення лісового господарства (принципи сталого розвитку, типологічний принцип, ландшафтно-водозбірний принцип та принцип безперервності і невиснажливості лісокористування, в т. ч. шляхом застосування вибіркової системи рубок головного користування, рубань переформування), розробляти диференційовані систем ведення господарства залежно від поділу лісів на категорії.	ПРН-15
Вміти використовувати знання та розуміння основних лісівничих дисциплін, що мають відношення до ведення лісового господарства на генетико-селекційній та типологічній основі. Володіти методами і способами обліку лісового фонду та обсягів заготовлюваної під час рубок деревини.	ПРН-17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, демонстрування досвіду, бесіда, дискусія), бінарні (словесно-інформаційний; наочно-ілюстративний), практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою), самостійної роботи (проблемно-пошукові), усного контролю (індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне усне опитування за пройденими темами навчального матеріалу;
- модульний контроль;
- виконання та захист практичних робіт;
- розрахункові роботи, реферати, презентації результатів виконаних завдань;
- екзамен із урахуванням результатів 1 і 2 модулів.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних та самостійних робіт, захист практичних робіт, усне опитування за пройденими темами навчального матеріалу.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	**45**	**100**
5	6	8	10	8	10	8		

Т1, Т2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	**45**	**100**
11	11	11	11	11		

Т6, Т7 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	**Модуль 1**		**Модуль 2**	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні роботи (виконання та захист)	5	50	5	50
Модульна контрольна робота	1	45	1	45
Самостійна робота / активність під час занять	1/5	5	1/5	5
Разом		**100**		**100**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
40-45	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, формулює висновки ґрунтуючись на основній та допоміжній літературі, нормативних документах, вільно послуговується науковою термінологією
33-39	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, переважно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань базуючись на основній літературі, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
27-32	Студент, розкриваючи питання, виявляє елементарні знання окремих положень, але нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, поверхнево опрацював необхідну літературу, допускає істотні неточності та помилки в понятійному апараті
16-26	Студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не в повній мірі розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
0-15	Студент дає неправильну/частково правильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел

Критерії оцінювання з виконання та захисту практичних робіт

Кількість балів, %	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти в повному обсязі виконав завдання практичної роботи (в тому числі й індивідуальні). Для розкриття теоретичних питань і виконання практичних завдань використовує лекційний матеріал, нормативну, основну та допоміжну літературу. Вільно використовує набуті теоретичні знання при опрацюванні практичного матеріалу та демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок. Студент глибоко володіє навчальним матеріалом, аргументовано його викладає під час захисту роботи, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє термінологічну грамотність.
74-89	Студент правильно виконав завдання практичної роботи (в тому числі й індивідуальні), використовуючи нормативну та основну літературу. Добре володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час захисту роботи, демонструє набуті практичні навички, володіє термінологією, але при розкритті деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
60-73	Студент виконав завдання практичної роботи (в тому числі й індивідуальні), використовуючи основну літературу, але допустившись окремих суттєвих неточностей та помилок. Засвоїв тему недостатньо повно та ґрунтовно, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань, демонструє термінологічну некоректність.
0-59	Студент частково виконав / не виконав завдання практичної роботи. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає зміст окремих теоретичних питань та практичних завдань, демонструє відсутність практичних навичок та термінологічну неграмотність.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів усіх модульних контролів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання за національною шкалою та системою ECTS здійснюється у порядку, наведеному в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<table>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Оцінка ECTS</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</td><td>для заліку</td></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>60-63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>незараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні та прикладні основи лісівництва. Вивчення зонально-лісотипологічної структури лісів і її використання при організації та веденні лісового господарства.

Тема 1. Предмет, основний зміст і завдання курсу «Лісівництво». Поняття про предмет. Зміст і завдання курсу. Значення навчальної дисципліни в системі підготовки спеціалістів лісового господарства. Історія розвитку та методологія лісівництва як науки. Лісівничо-наукова і практична основа лісівництва.

Тема 2. Лісовий фонд України. Обґрунтування лісівничо-економічних принципів природно-територіального поділу лісів України за лісорослинними та лісоекономічними умовами. Коротка характеристика лісового фонду та зональні особливості лісів України. Необхідність диференційованого застосування систем ведення лісового господарства в різних лісорослинних зонах. Комплексне лісогосподарське районування.

Тема 3. Зонально-лісотипологічна структура лісів України, її використання при лісогосподарюванні. Основні чинники під впливом яких формуються лісорослинні умови, типи лісу та типи деревостанів. Типологічна структура лісів України. Ведення лісового господарства на типологічній основі.

Тема 4. Принципи організації лісового господарства України. Основні принципи організації. Законодавчо встановлені вимоги порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. Поділ лісів на господарства з врахуванням продуктивності насаджень, їх походження і мети вирощування. Види користування лісом. Класифікація рубок лісу за їх призначенням. Загальні вимоги до проектування й проведення лісогосподарських заходів. Комплекс лісогосподарських заходів при вирощуванні насаджень.

Тема 5. Відновлення лісу. Характеристика лісовідновлення. Природне поновлення лісу. Особливості насіннєвого та вегетативного поновлення. Заходи сприяння природному поновленню. Штучне відновлення лісу. Лісові культури. Облік і оцінка якості лісокультурних об’єктів.

Тема 6. Рубки головного користування. Система суцільних, поступових, вибіркових та комбінованих рубань. Основні теорії рубок лісу. Термінологія, пов’язана з рубками лісу. Система суцільних рубок. Система поступових рубок. Система вибіркових рубок. Система комбінованих рубок. Лісівниче значення очистки місць рубок. Рубки – суттєвий фактор, що обумовлює відновлення і формування майбутнього лісу. Відновлення лісу залежно від застосовуваної системи рубок. Позитивні і негативні наслідки впливу рубок. Класифікація і застосування рубок головного користування у світовій практиці. Перспективи розширення несуцільних способів рубок в Україні. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують виконання рубок головного користування.

Тема 7. Лісівничо-екологічна ефективність вибіркових та поступових рубок. Міжнародний досвід застосування вибіркових рубань, система Дауервальд. Позитивні сторони і недоліки різних способів вибіркових рубок. Перспективи запровадженння добровільно-вибіркових рубок в лісах України. Вибіркова система рубок головного користування як найбільш прийнятна для гірських лісів. Лісівничі й технологічні передумови застосування. Способи поступових рубок та умови їх застосування в основних типах лісу. Поступові рубки у світовій лісівничій практиці. Переваги і недоліки поступових рубань. Практика відновлення лісів з акцентом на збереження природного поновлення.

Модуль 2. Формування і оздоровлення лісів, підвищення їх якісного складу та продуктивності. Природоохоронні та законодавчі основи ведення лісового господарства.

Тема 8. Рубки формування і оздоровлення лісів. Рубки догляду: види, методи, інтенсивність, технологічні прийоми. Лісівничо-таксаційні показники для призначення в деревостанах рубок догляду. Доглядові рубання в насадженнях різного породного складу. Рубки догляду в ялинових насадженнях. Рубки догляду в букових лісах. Рубки догляду в ялицевих насадженнях. Особливості доглядових рубань в лісах з переважанням дуба. Санітарні

рубки, підстави для їх призначення. Вибіркові і суцільні санітарні рубки. Очищення лісу від захаращення. Лісовідновні, реконструктивні та ландшафтні рубання, критерії та показники їх призначення. Рубки переформування. Мета, умови і засадничі принципи переформування деревостанів. Основні організаційно-технічні показники. Інтенсивність і повторюваність окремих етапів рубок переформування. Перспективи переформування насаджень. Нормативно-правові акти, що регламентують виконання рубок формування і оздоровлення лісів.

Тема 9. Система заходів для підвищення продуктивності лісових насаджень. Поняття про продуктивність лісу та її види. Фактична і потенційна продуктивність лісових насаджень. Заходи, що впливають на продуктивність та якість деревостанів.

Тема 10. Технологія заходів/робіт при вирощуванні одновікових та умовно-одновікових насаджень. Організація та використання постійної лісонасіннєвої бази. Вирощування та використання садивного матеріалу. Створення нових лісів шляхом лісовідновлення та лісорозведення. Формування насаджень і утримання їх у належному санітарному стані. Рубки головного користування.

Тема 11. Особливості формування різновікових насаджень, види і технологія заходів/робіт при їх вирощуванні. Загальна характеристика різновікових насаджень, особливості формування. Технологія заходів/робіт при вирощуванні різновікових насаджень. Можливості формування різновікових насаджень у лісовому фонді Закарпатської області. Досвід вирощування різновікових лісів у деяких країнах Європи.

Тема 12. Природоохоронні принципи ведення лісового господарства. Принципи сталого розвитку в лісогосподарському виробництві. Лісотипологічний принцип. Принцип господарювання за вибірковою системою рубок. Ландшафтно-водозбірний принцип. Господарювання в лісах з врахуванням висотно-типологічних закономірностей гірської системи та лісистості водозборів. Принцип безперервності і невиснажливості лісокористування. Поняття про сертифікацію лісів. Відображення природоохоронних принципів ведення лісового господарства лісовим законодавством України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Модуль 1. Теоретичні та прикладні основи лісівництва. Вивчення зонально-лісотипологічної структури лісів і її використання при організації та веденні лісового господарства.						
Тема 1. Предмет, основний зміст і завдання курсу «Лісівництво»	5	2	-	-	-	3
Тема 2. Лісовий фонд України. Обґрунтування лісівничо-економічних принципів природно-територіального поділу лісів України за лісорослинними та лісоекономічними умовами	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Зонально-лісотипологічна структура лісів України, її використання при лісогосподарюванні	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Принципи організації лісового господарства України	9	4	4	-	-	1

Тема 5. Відновлення лісу	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Рубки головного користування. Система суцільних, поступових, вибіркових та комбінованих рубань	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Лісівничо-екологічна ефективність вибіркових та поступових рубок	8	2	-	-	-	6
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-
Разом за модуль	62	16	14	-	-	32
Модуль 2. Формування і оздоровлення лісів, підвищення їх якісного складу та продуктивності. Природоохоронні й законодавчі основи ведення лісового господарства.						
Тема 8. Рубки формування і оздоровлення лісів	12	4	4	-	-	4
Тема 9. Система заходів для підвищення продуктивності лісових насаджень	12	2	4	-	-	6
Тема 10. Технологія заходів/робіт при вирощуванні одновікових та умовно-одновікових насаджень	10	2	2	-	-	6
Тема 11. Особливості формування різновікових насаджень, види і технологія заходів/робіт при їх вирощуванні	12	4	4	-	-	4
Тема 12. Природоохоронні принципи ведення лісового господарства	10	2	-	-	-	8
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-
Разом за модуль	58	14	16	-	-	28
Разом за семестр	**120**	**30**	**30**	-	-	**60**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
8-й семестр						
Модуль 1. Теоретичні та прикладні основи лісівництва. Вивчення зонально-лісотипологічної структури лісів і її використання при організації та веденні лісового господарства.						
Тема 1. Предмет, основний зміст і завдання курсу «Лісівництво»	5	-	-	-	-	5
Тема 2. Лісовий фонд України. Обґрунтування лісівничо-економічних принципів природно-територіального поділу лісів України за лісорослинними та лісоекономічними умовами	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Зонально-лісотипологічна структура лісів України, її використання при лісогосподарюванні	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Принципи організації лісового господарства України	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Відновлення лісу	10	-	-	-	-	10

Тема 6. Рубки головного користування. Система суцільних, поступових, вибіркових та комбінованих рубань	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Лісівничо-екологічна ефективність вибіркових та поступових рубок	8	-	-	-	-	8
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	60	6	6	-	-	48
Модуль 2. Формування і оздоровлення лісів, підвищення їх якісного складу та продуктивності. Природоохоронні й законодавчі основи ведення лісового господарства.						
Тема 8. Рубки формування і оздоровлення лісів	12	-	-	-	-	12
Тема 9. Система заходів для підвищення продуктивності лісових насаджень	12	-	-	-	-	12
Тема 10. Технологія заходів/робіт при вирощуванні одновікових та умовно-одновікових насаджень	12	1	1	-	-	10
Тема 11. Особливості формування різновікових насаджень, види і технологія заходів/робіт при їх вирощуванні	12	1	1	-	-	10
Тема 12. Природоохоронні принципи ведення лісового господарства	12	-	-	-	-	12
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль	60	2	2	-	-	56
Разом за семестр	**120**	**8**	**8**	-	-	**104**

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Обґрунтування природно-територіального поділу лісів за вимогами лісогосподарського районування	2	2
2	Лісова типологія – наукове підгрунтя ведення лісового господарства. Основні типологічні одиниці. Найбільш розповсюджені лісорослинні умови та типи лісу лісогосподарських областей України. Дотримання типологічних принципів при господарюванні в лісах	2	-
3	Призначення лісогосподарських заходів відповідно до нормативних вимог та лісівничо-типологічних особливостей лісових насаджень України	4	2
4	Облік і оцінка якості природного поновлення. Порядок обліку та оцінки якості лісокультурних об’єктів	2	-
5	Рубки головного користування в лісах Українських Карпат залежно від категорії лісів, породного складу деревостанів, стрімкості схилів, ступеня стійкості ґрунтів, повноти та інших показників	2	2
6	Проектування лісогосподарських заходів для підвищення продуктивності й біологічної стійкості насаджень	4	-
7	Розрахунок річного розміру рубок догляду та розміру головного користування (розрахункової лісосіки)	4	-
8	Комплекс лісогосподарських заходів для вирощування корінних деревостанів	4	-

9	Лісогосподарський цикл заходів/робіт при вирощуванні одновікових та умовно-одновікових деревостанів	2	1
10	Технологія заходів/робіт при формуванні різновікових насаджень	4	1
	Разом	**30**	**8**

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія розвитку лісівництва, видатні лісівники	3	5
2	Вивчення природно-територіального поділу лісів України та його відображення в схемі комплексного лісогосподарського районування.	6	9
3	Регіональні особливості ведення лісового господарства в лісах України. Специфіка лісовідновлення залежно від переважаючих деревних порід	6	10
4	Вибіркова система господарювання, система Дауервальд. Міжнародний досвід застосування вибіркових та поступових рубань.	6	12
5	Організаційно-технічні показники рубок формування та оздоровлення лісів	4	12
6	Загальні вимоги до проектування лісогосподарських заходів для підвищення продуктивності й біологічної стійкості насаджень	6	12
7	Переформування одновікових чистих деревостанів у різновікові мішані багатоярусні лісові насадження	8	10
8	Основи плантаційного лісівництва	5	10
9	Сертифікація лісів. Поняття про сертифікацію лісів, мета і завдання	8	12
10	Лісове законодавство. Нормативно-правові акти, що визначають умови ведення лісового господарства, якісні та кількісні показники оцінки лісогосподарської діяльності	8	12
	Разом	**60**	**104**

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: ПК, ноутбук.
Програмне забезпечення: Ms Office (Word, Excel, Power Point).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Герушинський З. Ю. Типологія лісів Українських Карпат : навч. посіб. / З. Ю. Герушинський. – Л.: «Піраміда», 1996. – 208 с.
2. Збірник рекомендацій УкрНДІгірліс. Випуск 5. Наукові основи ведення лісового господарства в Українських Карпатах. Івано-Франківськ: УкрНДІгірліс, 2018. 273 с.
3. Кічура А. В. Загальні вимоги і методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Лісівництво»: навч. вид. Ужгород, 2021. 46 с. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39403

4. Кічура А. В. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Лісівництво» : навч. вид. Ужгород, 2022. – 53 с.
5. Кічура В. П., Кічура А. В. Виробнича практика з технології лісогосподарського виробництва: навч. посіб. 2-ге вид., допов. та переробл. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2022. 92 с. Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846
6. Мазепа В. Г. Практичне лісівництво. Електронний посібник. Луцьк, 2022. Режим доступу: http://surl.li/shauef
7. Порадник Карпатського лісівника / Чернявський М. В., Парпан В. І., Бродович Р. І. та ін. / за ред. М. В. Чернявського. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2008 – 368 с.
8. Свириденко В. Є. Лісівництво. Цикл лекцій: навч. посіб. / В. Є. Свириденко – К.: Арістей, 2007. – 391 с.

Допоміжна література

1. Ведення лісового господарства та небезпека виникнення паводків на словацькій та українській територіях басейну ріки Бодрог : монографія / І. Барка, Т. Буха, Т. Гласний, А. Кічура та ін. // Лісовий науково-дослідний інститут, Національний лісовий центр. – Зволен, Словаччина, 2015. – 237 с.
2. Голубець М. А. Основи відновлення функціональної суті карпатських лісів / М. А. Голубець. – «Манускрипт» – Львів – 2016. – 144 с.
3. Калуцький І. Ф. Стихійні явища в гірсько-лісових умовах Українських Карпат (вітровали, паводки, ерозія грунту): Монографія / І. Ф. Калуцький, В. С. Олійник. – Л.: Камула, 2007. – 240 с.
4. Кічура А. В. Курсове проектування з дисципліни «Регіональне лісівництво»: навч. посіб. / А. В. Кічура. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. – 104 с.
5. Кічура А. В., Кічура В. П. Можливості формування різновікових насаджень у лісовому фонді Закарпатської області // Лісівництво і агролісомеліорація: зб. наук. праць. – Харків: УкрНДІЛГА, 2023. – Вип. 143. – С. 19 – 29. Режим доступу: http://surl.li/bqxtfq
6. Кічура В. П., Кічура А. В. Використання особливостей розподілу дерев за класами Крафта для контролю ефективності доглядових рубань у лісових насадженнях // Лісівництво і агролісомеліорація: зб. наук. праць. – Харків: УкрНДІЛГА, 2022. – Вип. 140. – С. 32 – 41. http://forestry-forestmelioration.org.ua/index.php/journal/article/view/334/307
7. Кічура В. П., Кічура А. В. Оцінка господарювання в лісах ДП «Довжанське лісомисливське господарство». Підходи, методи, досягнуті результати : навч. посіб. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2022. 82 с. Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/44639
8. Кічура В. П. Лісове господарство Закарпаття [Текст] : Фотоальбом / В. П. Кічура. – Ужгород : ПП Басараб М. М., 2007. – 96 с., іл.
9. Ліси Закарпаття. Нариси з історії та часопис лісівництва. – Ужгород, 2019. – 367 с.
10. Мазепа В. Г. Регіональне лісівництво (конспект лекцій). – Львів: НЛТУ України, 2018. – 138 с.
11. Наближене до природи та багатофункціональне ведення лісового господарства в Карпатському регіоні України та Словаччини / За ред. докт. біол. наук, проф. Г. Т. Криницького і канд. с-г. наук, доц. М. В. Чернявського. – Режим доступу: http://forza.org.ua/sites/default/files/closetonatureforestry_ukr_web_0.pdf
12. Олійник В. С. Лісознавство: Курс лекцій / В. С. Олійник, Р. М. Вітер. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. – 264 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Лісовий кодекс України. Кодекс від 21.01.1994 № 3852-XII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text
2. Правила рубок головного користування в гірських лісах Карпат. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 р. № 929 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF#Text
3. Правила рубок головного користування. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 р. № 364 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10
4. Правила поліпшення якісного складу лісів. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 р. № 724 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF#Text
5. Порядок ведення державного лісового кадастру та обліку лісів. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2007 р. № 848 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-2007-%D0%BF
6. Порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 01.10.2010 р. № 298 // Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/re18562?an=22&ed=2010_10_01
7. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 р. N 733 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF.
8. Санітарні правила в лісах України. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 № 555 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF

Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20 25 / 20 26 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № 10 від «27» червня 20 25 р. Завідувач кафедри _____ Потіш А.М.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)